

**UTMANING ELLER RESURS? - SVENSKLÄRARNAS
ERFARENHETER AV FLERSPRÅKIG BAKGRUNDS PÅVERKAN
PÅ INLÄRNING AV B-SVENSKA I HÖGSTADIET**

Eerika Syväsalö
Kandidatavhandling i svenska
Institutionen för språk och
kommunikationsstudier
Jyväskylä universitet
våren 2022

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä Eerika Syväsalu	
Työn nimi Utmaning eller resurs? - Svensklärarnas erfarenheter av flerspråkig bakgrunds påverkan på inläring av B-svenska i högstadiet	
Oppiaine ruotsi	Työn laji kandidaatin tutkielma
Aika kevät 2022	Sivumäärä 33+2
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää miten monikielinen tausta vaikuttaa ruotsin kielen oppimiseen yläkoulussa. Tutkimuksessa ilmiötä selvitettiin resurssien ja haasteiden näkökulmasta haastattelemalla kahta ruotsin kielen aineenopettajaa. Toinen näkökulma tutkimukseen oli tarkastella opettajien tekemiä pedagogisia kielellisiä ratkaisuja, joita he raportoivat tekevänsä tunneilla ja jotka tukevat monikielisten oppilaiden ruotsin oppimista.</p> <p>Aineisto kerättiin puolistrukturoidulla haastattelulla, joka oli jaettu eri teemoihin. Haastattelu koostui noin 15 kysymyksestä. Haastattelut toteutettiin suomeksi etäyhteydellä Zoom-palvelussa ja ne kestivät noin 45 minuuttia. Haastattelut nauhoitettiin sekä litteroitiin ja aineistot analysoitiin laadullisen sisällönanalyysin avulla.</p> <p>Tutkimuskysymykset olivat seuraavat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Mitä resursseja ja haasteita monikielisten oppilaiden ruotsin kielen oppimisessa on opettajien kokemusten mukaan?2. Mitä pedagogisia ratkaisuja opettajat raportoivat tekevänsä oppitunneilla tukeakseen monikielisten oppilaiden ruotsin kielen oppimista? <p>Tutkimuksen tulokset osoittivat, että monikielinen tausta voi toimia resurssina oppimisessa, mutta toisaalta myös haasteena. Tulokset osoittivat, että monikielisten oppilaiden suurin haaste ruotsin kielen oppimisessa on puutteellinen suomen kielen taito taustalla. Haasteet liittyivät myös kulttuurisiin haasteisiin sekä puutteelliseen tukeen kotona. Opettajat nostivat esille myös monikielisten oppilaiden kielirepun raskauden yhtenä haasteena. Resurssina opettajat raportoivat monikielisten oppilaiden saavan tukea aiemmista osaamistaan kielistä ruotsin kielen oppimiseen. Opettajat toivat myös esille, että monikielillä oppilailla saattaa olla myönteisempi suhtautuminen kielen oppimiseen ja parempi heittäytymiskyky verrattuna yksikielisiin. Opettajat raportoivat vertailevansa välillä ruotsin kielen oppitunneilla kielten rakenteita toisiinsa sekä sallivansa myös monikielisten oppilaiden käyttää omaa äidinkieltä ruotsin oppimisen tukena.</p>	
Asiasanat: flerspråkig bakgrund, inläring av främmande språk, svenska språket	
Säilytyspaikka Jyx	

INNEHÅLL

1	INLEDNING	1
2	TEORETISK BAKGRUND	4
2.1	Holistisk synvinkel på flerspråkighet	4
2.2	Flerspråkighet i språkinläring.....	5
2.3	Flerspråkighet inom utbildning i Finland	6
2.3.1	Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen	6
2.3.2	Språk som resurs i klassrummet	7
2.4	Lärarnas attityder och pedagogiska verktyg	7
2.4.1	Translanguaging	8
2.4.2	Pedagogisk translanguaging som möjlighet	9
2.5	Tidigare forskningar om flerspråkiga elevernas inläring i främmande språk.....	10
3	MATERIAL OCH METOD	12
3.1	Halvstrukturerad intervju som undersökningsmetod	12
3.2	Deltagarna	13
3.3	Teoristyrd innehållsanalys som metod.....	14
4	RESULTAT	15
4.1	Utmaningar i språkinläring.....	15
4.1.1	Bristande kunskaper i finska	15
4.1.2	Belastning av flera språk och begränsade resurser	17
4.1.3	Kulturella utmaningar och bristande stöd hemifrån	18
4.2	Resurser i språkinläring.....	20
4.2.1	Attityder och förmågor.....	20
4.2.2	Stöd från alla språk	21
4.3	Vilka pedagogiska lösningar rapporterade svensklärarna?	22
5	SAMMANFATTANDE DISKUSSION	25
	LITTERATUR	28
	BILAGA 1	31

1 INLEDNING

Flerspråkighet har blivit mer aktuell i samhället till exempel på grund av invandring och mobilitet. Enligt statistikcentralen var mängden av immigranter 8 % av Finlands befolkning 2020 (Finlands Statistikcentralen). Enligt Statistikcentralen (2020) har också mängden av barn ökat i immigrantgrupper och andra generationens immigranter är relativt unga (Finlands Statistikcentralen). Finland kommer att bli ständigt flerspråkigare och förändringen orsakar nya utmaningar för samhället men också för utbildningen (Illman & Pietilä 2018:237).

Enligt Undervisnings- och kulturministeriet (2022) har behovet att uppmärksamma flerspråkiga resurser i utbildningen blivit mer aktuellt under de senaste åren. Illman och Pietilä (2018:237) konstaterar också att man redan har uppmärksammat flerspråkiga elevernas inläring i främmande språk särskilt i engelska. Trots språkliga och kulturella förändringar i samhället är det ändå inte klart om flerspråkighet verkligen syns i undervisningen och i inläringen (Illman & Pietilä 2018:1). I grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen (2014) framhävs också språkmedvetenhet men det är inte säkert om flerspråkiga elever beaktas i klassrummet (Illman och Pietilä 2018: 237). Enligt grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen (senare GLGU) betyder språkmedvetenhet till exempel att flerspråkiga elever beaktas i klassrummet för att stödja elevers identitet och inläring (GLGU 2014:87).

Flerspråkighet ses som resurs i hela samhället om den blir uppskattad (Lehtonen & Rätty 2018:1). Ytterligare nämner Lehtonen och Rätty (2018:1) att det fortfarande finns en norm om enspråkighet i Finland och alla är inte så bekanta med flerspråkighet eller tar inte hänsyn till flerspråkiga resurser. Lehtonen och Rätty (2018:6) konstaterar att det inte längre kan tas som givet att alla elever använder finska i vardagen. Med begreppet *flerspråkig individ* kan det hänvisas nuförtiden till varje människa eftersom flerspråkighet fortfarande inte ses som kunskap som förutsätter att alla språk måste behärskas fullkomligt (Martin 2016: 4). I denna undersökning hänvisas ändå med detta begrepp till sådana flerspråkiga individer som ursprungligen inte har finska som modersmål och som har kunskap också i sådana språk som inte ses som officiella språk i Finland.

Enligt GLGU (2014:205) börjar man vanligtvis studera b-svenska i den sjätte klassen som det andra inhemska språket i finskspråkig undervisning. I svenskspråkiga områden skulle svenska

naturligtvis vara skolans huvudspråk men i denna undersökning handlar synvinkeln om sådana områden där finska är skolans huvudspråk. I lektioner av främmande språk måste flerspråkiga elever lära sig ett främmande språk med hjälp av finska som också är ett främmande språk för flerspråkiga elever (Illman & Pietilä 2018: 237). Pitkänen-Huhta och Mäntylä (2018) tar också upp att det är vanligt att finska fungerar som stödspråk i undervisningen av främmande språk.

Enligt GLGU (2014:88) lär flerspråkiga elever sig finska antingen som modersmål-lärokurs eller som andraspråk i grundskolan. Om det finns bristande kunskaper i något delområde eller flera delområden i finska studerar en flerspråkig elev finska som andraspråk (GLGU 2014: 88). Flerspråkiga elever kan också få stöd för de andra ämnena för att nå alla inlärningsmål (GLGU 2014: 88). Enligt GLGU (2014:88) är det också möjligt att göra en personlig plan för inläringen.

Enligt GLGU (2014) kan svenska ändå utelämnas från studier med vissa villkor när en flerspråkig elev har många olika språk. GLGU (2014) framhäver också att det är viktigt att en flerspråkig elev har en möjlighet att få stöd för det egna modersmålet. Det finns följaktligen elever redan i grundskolan vars tidigare flera språk de har tillägnat sig i andra omgivningar.

Syftet med undersökningen

Denna undersökning kommer att uppmärksamma inläringen av svenska hos flerspråkiga elever. Den här undersökningen kommer att undersöka svensklärarnas egna erfarenheter av vilka pedagogiska lösningar de gör i svensklektionerna för att befrämja inläringen av svenska hos flerspråkiga elever. Dessutom redogörs det för svensklärarnas erfarenheter av flerspråkiga elevernas inläring av svenska. Synvinkeln fokuserar på resurser och utmaningar i inläringen av svenska.

Syftet med undersökningen är att få mer information om flerspråkiga elevernas inläring av svenska i högstadiet. Resultaten kommer möjligen att ge mer information om hur man kan stödja flerspråkiga elevernas inläring i svenska språket. Den här undersökningen kan också utnyttjas av sådana svensklärare som undervisar flerspråkiga elever. Denna undersökning

kommer möjligen att ge mer information för svensklärare men också för alla språklärare som undervisar flerspråkiga elever.

Denna undersökning kommer att svara på följande frågor:

1. Vilka resurser och utmaningar finns det i inläringen hos flerspråkiga elever enligt svensklärarnas erfarenheter?
2. Vilka pedagogiska lösningar rapporterar svensklärarna att de använder i klassrummet för att befärma flerspråkiga elevers inläring av svenska språket?

På grund av tidigare studier antar jag att svensklärarna möjligen uppmuntrar eleverna att använda sitt eget språk i svensklektionerna för att det blir lättare att förstå eftersom undervisningen hålls på finska. Jag antar ändå att lärarnas resurser nödvändigtvis inte räcker att uppmärksamma alla språkliga resurser som flerspråkiga elever har. Jag tror att den största utmaningen kommer att vara bristande kunskaper i finska hos flerspråkiga elever. Å andra sidan antar jag att flerspråkiga elevernas mångsidiga språkresurser kan ses som resurs i inläringen.

2 TEORETISK BAKGRUND

2.1 Holistisk synvinkel på flerspråkighet

I denna undersökning anses flerspråkighet som resurs och möjlighet och i bakgrunden finns det en holistisk syn på flerspråkighet. I detta avsnitt kommer jag att presentera hur flerspråkighet anses enligt den senaste undersökningen särskilt i tillämpad språkforskning men ytterligare i språkinläring. Flerspråkighet är ett komplext begrepp att definiera eftersom definitionen varierar beroende av den teoretiska inställningen. I denna undersökning fokuseras på holistisk syn på flerspråkighet och flerspråkig pedagogik.

Forskningen om flerspråkighet i språkinläring har framhåvt en ny ansats som ser att olika språk stöder varandra och olika språk agerar som resurs vid språkinläringen (Illman och Pietilä 2018 :238). Cenoz och Gorter (2011) beskriver begreppet holistisk syn på flerspråkighet som ansats som tar hänsyn till alla språk som en individ har i sin repertoar. Cenoz och Gorter (2011) framhäver också att det skiljer sig från det traditionella sättet att förhålla sig till flerspråkighet då olika språk ses som separata. Cenoz och Gorter (2011) lyfter fram att flerspråkiga individer borde ses som personer som har en enastående kompetens av språk.

Forskningen om flerspråkighet har aktiverat en ny modell där språk inte ses som separata koder utan tar hänsyn till individens språkresurser och uppmärksammar mer flerspråkig interaktion (Piippo 2021 :24). Särskilt framhävs det att det är viktigt att observera vad flerspråkiga individer kan göra med alla språk i stället för att bara uppmärksamma hur en inlärare skiljer sig från en infödd (Cenoz & Gorter 2011 :8).

Holistisk syn på flerspråkighet utmanar det traditionella sättet att förhålla sig till språk som separata. Forskning om second language acquisition (SLA) har traditionellt fokuserat på ett språk men har inte fokuserat på alla andra språk en individ har (Cenoz och Gorter 2011:7). Holistisk synvinkel strävar efter att aktivera flerspråkiga elevers språkliga resurser för att förstärka inläringen av olika språk i stället för att hålla dem isär (Cenoz & Gorter 2015: 4).

2.2 Flerspråkighet i språkinlärning

Angelis, Jessner och Kresic (2018:1) konstaterar att förstaspråk tidigare har varit avgörande i språkinlärningprocessen. Nuförtiden betonas den interaktion som alla språk i inlärares sinne formulerar och hur dessa språk stödjer varandra och kan bidra till inlärningen av målspråket (Angelis, Jessner & Kresic 2018:1). Angelis, Jessner och Kresic (2018:1) tar upp begreppet *crosslinguistic influence* (senare i texten CLI) som en dynamisk företeelse som leds av alla språk som individ har i sitt sinne och tar hänsyn till vad en individ kan göra med alla sina språk för att bidra till språkinlärningen.

Flerspråkiga individer kan möjligen utveckla sina språkinlärningsfärdigheter bättre i jämförelse med enspråkiga eller tvåspråkiga individer (Angelis, Jessner och Kresic 2018 :2). Det är både flerspråkiga och tvåspråkiga individer som har en stor lingvistisk repertoar men för flerspråkiga individer möjliggörs det mer situationer då de använder olika språk och väljer ett lämpligt språk för viss situation (Aronin & Singleton 2012:5). Angelis, Jessner och Kresic (2018:2) lyfter fram att metalingvistik medvetenhet hos flerspråkiga individer är centralt i samband med flerspråkig skicklighet, inlärning och användning av språk. Cenoz och Gorter (2018:312) tar också upp att metalingvistik medvetenhet kan förbättras på grund av flerspråkiga inlärares större lingvistiska repertoar.

Cenoz och Gorter (2017:312) lyfter fram att i samband med inlärningen av det tredje språket finns det åtminstone redan två olika språk i den lingvistiska repertoaren och alla språk i repertoaren kan utnyttjas när det lärs sig flera språk. Cenoz och Gorter (2017:312) fortsätter med att konstatera att en inlärare kan jämföra strukturer, ordförråd och kommunikativa funktioner mellan målspråket och alla språk en inlärare kan. När man lär sig ett tredje språk är det också möjligt att tillföra nyttiga strategier från de tidigare språken för att underlätta språkinlärningen i det tredje språket (Cenoz & Gorter 2017: 312).

Det ökande intresset att uppmärksamma flerspråkighet har också tagit upp begreppet *third language acquisition* (Hammarberg 2018: 128). Enligt Hammarberg (2018:128) har synvinkeln tidigare fokuserats för det mesta på förstaspråkets påverkan i inlärningsprocessen av språk men har inte tagits hänsyn till de andra tidigare språken som en lämplig källa av crosslingvistisk inflytande (eng. *crosslinguistic influence*). Hammarberg (2018: 129) konstaterar att faktorer som individuella inlärningsstrategier och erfarenheter av främmande

språk i samband med det tredje språket förenas med den tidigare erfarenheten av det andra språket.

2.3 Flerspråkighet inom utbildning i Finland

I detta avsnitt kommer jag att diskutera flerspråkighet särskilt på grundskolor och dess möjligheter i utbildning. Först kommer jag att diskutera syn på flerspråkighet och språkmedvetenhet i grundskolan enligt GLGU (2014). Därefter kommer det att presenteras hur flerspråkighet syns i klassrummet. Sist kommer synvinkeln att fokusera på pedagogiska verktyg som kan utnyttjas i klassrummet i samband med flerspråkighet.

2.3.1 Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen

I GLGU (2014) tas det upp olika aspekter av flerspråkighet, språkmedvetenhet och uppskattandet av elevernas språkliga resurser. I GLGU (2014) framhävs synvinkeln som genomförs också i denna undersökning. Enligt GLGU (2014) borde flerspråkighet synas i undervisningen men också som en generell företeelse i skolan. Läroplanen har påverkan på lärarens pedagogiska verksamhet och därför uppmärksammas den noggrannare i denna avhandling.

Enligt läroplanen (GLGU 2014: 28) borde det alltid finnas en rättighet att syssla med ens eget språk. Läroplanen framhäver också att det finns en omfattande repertoar av olika språk som är i ständig interaktion med varandra (GLGU 2014: 28). Enligt läroplanen (GLGU 2014: 28) är det viktigt att kunna uppskatta användningen av olika språk överlappande.

Det kan konstateras att flerspråkighet borde synas i skolans verksamhet men också i undervisningen. I läroplanen konstateras att språket har också en viktig roll i samband med identitetsskapandet (GLGU 2014:28). Betydelsen av flerspråkighet framhävs som en del av kulturell mångfald (GLGU 2014: 28). Läroplanen konstaterar att elevernas språkliga resurser borde tas i beaktandet i den grundläggande utbildningen (GLGU 2014: 86).

Läroplanen framhäver också målet för det att elever själva börjar uppskatta flerspråkighet och blir medvetna om sina språkliga resurser (GLGU 2014: 86). I läroplanen framhävs det också att ” *I skolarbetet kan ingå flerspråkiga undervisningssituationer där lärarna och eleverna använder alla de språk de kan*” (GLGU 2014:86). I denna undersökning beaktas det flerspråkiga situationer i klassrummet i svensklektionerna.

2.3.2 Språk som resurs i klassrummet

Situationer i klassrummet har oftast anslutit sig till enspråkighet men flerspråkig pedagogik och translanguaging är nödvändigtvis inte bekanta för alla lärare (Lehtonen 2021:72). Utbildningssystemet är också fortfarande påverkat av de två officiella språken finska och svenska (Pitkänen-Huhta 2021:229). Lehtonen (2021:77) tar upp särskilt behovet att utveckla pedagogiska metoder i utbildningen överhuvudtaget. I klassrummet borde det utvecklas en sådan språklig omgivning där undervisningsspråk och andra språk förenas med varandra (Lehtonen 2021:77). Lehtonen (2021:77) presenterar ett mål att nå sådana omständigheterna till klassrummet där undervisningsspråk och alla andra språk ansluter sig till inläringen.

Flerspråkig pedagogik stödjer också elevernas identitet och kan möjliggöra erfarenheter av framgångar (Alisaari 2021). Det är inte bara flerspråkiga elever som gynnas av flerspråkig pedagogik. Enligt Cummins (2001) ökar flerspråkig pedagogik uppskattandet av olika språk överhuvudtaget (citerad i Alisaari 2021).

2.4 Lärarnas attityder och pedagogiska verktyg

På grund av generaliserad flerspråkighet har läraren en betydelsefull roll att granska olika språkens status och betydelse i inläringen och i hela verksamheten (Suuriniemi, Ahlholm & Salonen 2021: 45). Särskilt är det lärarnas personliga erfarenheter och attityder som påverkar kraftigt bakom vardagens språkpolitiska beslut i skolor (Suuriniemi m.fl. 2021:47). På basis av dessa påståenden kan det konstateras att lärarnas egna attityder kan ha påverkan på hur mycket kan till exempel en flerspråkig elev använda sitt eget språk i lektioner av främmande språk. Enligt Spolsky (2004) är det särskilt lärarna som bestämmer sig till exempel hur flerspråkighet genomförs i skolor (citerad i Suuriniemi m.fl. 2021: 48).

Lehtonen (2021) tar också upp lärarnas attityder till flerspråkighet som en relevant faktor. En språklig diversitet borde uppskattas av läraren så att hen är benägen att uppmuntra elever att utnyttja alla språkresurser i samband med inläringssituationen (Alisaari & Heikkola 2020:6). En lärare kan anses mer språkmedveten när det finns kunskap att inläring inte behövs att ske endast med skolans eget språk (Lehtonen 2021:76). Lehtonen fortsätter med att beskriva att det ibland är viktigt att en lärare låter elever använda också sin egen sakkännedom i sitt eget språk (Lehtonen 2021:77).

Som det tas upp i GLGU (2014) borde det förekomma flerspråkighet i klassrummet när det är möjligt. Lehtonen och Rätty (2018:3) tar upp i sin undersökning att det oftast är vanligt att särskilt immigranternas språkkunskaper inte tas i beaktandet på grund av det att prioritet är på finska och dess utveckling. Lärarens attityder till flerspråkighet och lärarens språkmedvetenhet påverkar på verksamhet och pedagogiska lösningar och därför det behövs också konkreta pedagogiska medel för att ta hänsyn till flerspråkiga elevernas språkresurser i klassrummet. I det följande kapitlet kommer jag att presentera translanguaging som ett pedagogiskt medel.

2.4.1 Translanguaging

Translanguaging är ett begrepp som inte sätter noggranna gränser mellan olika språk och skiljer sig följaktligen från begreppet *kodväxling* (Cenoz & Gorter 2017: 314). Begreppet *translanguaging* syftar inte endast till växling mellan olika språk utan betyder i stället att en individ har en lingvistikrepertoar därifrån hen väljer drag för att kommunicera effektivt (Garcia & Wei 2013:22). På traditionellt sätt har det tänkts att olika språk ses som separata koder men nuförtiden anses individens flerspråkiga kommunikation på nya sätt (Piippo 2021: 24). Enligt Piippo (2021: 28) har språket tidigare ses som kodsystemet men idag ses språket som en kontextuell verksamhet. Piippo (2021:24) konstaterar att flerspråkighet inte endast är en kombination av olika språk utan individens språkkunskap tas i beaktandet på nya sätt.

2.4.2 Pedagogisk translanguaging som möjlighet

I detta kapitel kommer jag att presentera hur translanguaging kan utnyttjas i klassrummet som ett pedagogiskt medel. Translanguaging kan vara ett sätt att stödja flerspråkiga elever i språkundervisning.

Pedagogisk translanguaging har sina rötter i den flerspråkiga vändpunkten (Juvonen & Källkvist 2021:1). En individ kan ha olika språk överlappande och elevens personliga historia med olika språk kan vara meningsfullt för språkinläringen (Pitkänen-Huhta & Mäntylä 2014: 93). Vogel och Garcia (2017) tar upp begreppet translanguaging som en pedagogisk möjlighet att ha dynamiska bruk i språkinläringen och språkundervisningen. Juvonen och Källkvist (2021) i stället definierar begreppet *pedagogisk translanguaging* som företeelse som strävar efter tilltänk verksamhet då det utnyttjas alla språkresurser som individ har. Pedagogisk translanguaging tar hänsyn till den tidigare kunskapen och ser dem som resurser (Juvonen & Källkvist 2021:1).

Cenoz och Gorter (2017:1) definierar *pedagogisk translanguaging* som avsiktliga strategier genom att utnyttja två eller flera språk. I *pedagogisk translanguaging* utnyttjas resurser från inlärares repertoar för att befrämja språkmedvetenhet (Cenoz & Gorter 2020: 301). Målet med pedagogisk translanguaging är att förstärka inläringen genom att utnyttja hela lingvistiska repertoaren men inte undvika flerspråkig bakgrund (Cenoz & Gorter 2020:8). Cenoz och Gorter (2020:8) tar också upp att pedagogisk translanguaging kan utnyttjas i lektioner av språk.

Som exempel av pedagogisk translanguaging kan nämnas användningen av elevens eget modersmål eller andra språkresurser för att försäkra elevens förståelse (Kääntä, Kangasvieri & Ranta-Ylitalo 2020). Enligt Kääntä, Kangasvieri och Ranta-Ylitalo (2020) är det också möjligt att jämföra strukturer mellan olika språk då translanguaging utnyttjas i undervisningen. Cenoz och Gorter (2017:315) konstaterar att enligt undersökningarna kan det utnyttjas till exempel lärarens förklaringar gällande översättningen för hela klassen för att försäkra förståelsen av innehållet. Enligt Turnbull, Dailey-O’Cain och Levine (2011) kan förstaspråket agera som kognitivt verktyg när inlärningsuppgifter är komplexa (citerad i Cenoz & Gorter 2017: 315). Enligt Turnbull och m.fl. (2011) kan det finnas kognitiva förbindelser mellan förstaspråk och de andra språk (citerad i Cenoz & Gorter 2017: 315).

2.5 Tidigare forskningar om flerspråkiga elevernas inläring i främmande språk

Enligt de senaste undersökningarna behöver man inte att åtskilja flerspråkighet och undervisning i främmande språk från varandra (Pitkänen-Huhta & Mäntylä 2014:94). Under de senaste åren har forskningen i språkinläring fokuserat på inlärare, olikhet hos olika elever och möjligheter att delta i språkundervisningen (Pitkänen-Huhta & Mäntylä 2014:5). Men det finns få undersökningar om språkinläring i ett främmande språk som har fokuserat på flerspråkig bakgrund hos elever och dess påverkan på inläringen och undervisningen. Det är viktigt att forska hur flerspråkiga elever kan delta i undervisningen och lära sig också ett främmande språk genom att utnyttja sin flerspråkiga bakgrund.

I tidigare forskning har man fokuserat särskilt på lärarens bristande kunskaper att möta flerspråkiga elever i klassrummet och å andra sidan på flerspråkiga elevernas bristande kunskaper i finska. Tidigare forskning har också tagit upp ämnen endast i engelskans kontext men har inte fokuserat på svenska. Det har märkts att flerspråkiga elevers inläring av engelska kan försvåras om det inte finns tillräckligt bra kunskaper i finska (Illman & Pietilä 2018:237).

Denna undersökning tillför också en ny synvinkel eftersom det framhävs synvinkeln vad lärarna kan göra redan i lektionerna för att stödja elevernas inläring. Egentligen i denna undersökning framhävs det synvinkeln att det är möjligt att ta hänsyn till flerspråkiga elever i lektionerna med olika slags pedagogiska lösningar. Å andra sidan är det möjligt att se flerspråkighet som resurs i inläringen av främmande språk.

Det finns några magisteravhandlingar om immigranternas och flerspråkiga elevernas språkinläring. Hanna Nakari och Emmi Salvanto (2012) har undersökt flerspråkiga elever i engelskans lektioner ur både lärarnas och elevernas synvinkel i sin magisteravhandling ”Monikielinen maahanmuuttajataustainen oppija englannin opetuksessa: kokemuksia opettajanpöydän molemmin puolin”. Resultatet i undersökningen visar att flerspråkiga elever anser den flerspråkiga bakgrunden som resurs i inläringen av engelska. Å andra sidan framhävs det att finska orsakar svårigheter för flerspråkiga elever. Undersökningen visar också att lärarna förhåller sig positivt till elevernas flerspråkighet men det behövs mer

kunskaper för det hur en flerspråkig bakgrund kan utnyttjas i språkundervisningen och språkinläringen.

Pitkänen-Huhta och Mäntylä (2014:10) konstaterar i sin undersökning att lärarna upplever att de behöver mer utbildning för att kunna undervisa flerspråkiga elever. Det framhävs att undervisning av främmande språk ses genom finska ganska starkt. Det kan ifrågasättas varför målspråket inte är det gemensamma språket för alla i klassrummet (Pitkänen-Huhta & Mäntylä 2014:10). Pitkänen-Huhta och Mäntylä (2014) presenterar ändå att flerspråkiga elevernas språkresurser har utnyttjats i undervisning genom att jämföra olika språkens delområden med varandra.

3 MATERIAL OCH METOD

I detta avsnitt kommer jag att redogöra för materialet och metoden av denna undersökning. Först kommer jag att presentera undersökningsmetoden och deltagarna. Därefter kommer jag att ta upp analysmetoden noggrannare.

3.1 Halvstrukturerad intervju som undersökningsmetod

I denna undersökning samlades materialet genom två halvstrukturerade intervjuar. Intervjun bestod av ungefär femton frågor som jag hade formulerat på förhand (se: Bilaga 1). Det fanns två generella teman i intervjun som var resurser och utmaningar i inläringen av svenska hos flerspråkiga elever. Både temana innehöll noggrannare frågor. Frågorna handlade också om pedagogisk verksamhet på lektionerna. Halvstrukturerad intervju innehåller oftast frågor som man har formulerat på förhand men som lämnar utrymme för intervjuades egna tankar (Hirsjärvi & Hurme 2001:47).

Med hjälp av halvstrukturerad intervju ledde jag diskussionen in på resurser och utmaningar men fokuserade å andra sidan på lärarnas egna erfarenheter av pedagogiska lösningar. Intervjuarna gjordes via Zoom och de både tog ungefär 45 minuter. I intervjun bandades ljudet och bilden. Intervjuarna höll på finska som en etisk lösning eftersom både lärarna hade finska som modersmål. Jag trodde att det skulle vara lättare för lärarna att tala om sina egna erfarenheter mer djupare med hjälp av modersmål. På basis av intervjun fick jag ett material som jag transkriberade och analyserade i denna avhandling.

I denna undersökning intervjuades lärarna eftersom forskningsfrågorna handlade om pedagogiska lösningar och lärarnas erfarenheter av flerspråkiga elevernas inläring. Jag valde att undersöka företeelsen ur lärarnas synvinkel eftersom de är experter i inläring och har konkreta erfarenheter av företeelsen i fråga. Jag valde intervjun eftersom med hjälp av intervjun är det möjligt att nå en omfattande uppfattning av företeelsen. Ursprungligen var meningen med undersökningen att observera endast flerspråkiga elevernas inläring i svenska särskilt enligt resurser och utmaningar. I intervjun betonades det ändå också synvinkel om pedagogik och därför ledde diskussionen också till lärarnas egna erfarenheter av alla pedagogiska lösningar de gör under svensklektionerna. Detta tillförde en materialorienterad syn på min

undersökning. Intervjun handlade således om både lärarnas pedagogiska lösningar och verksamhet i klassrummet men också lärarnas erfarenheter av flerspråkiga elevernas inläring av svenska språket.

Möjligheten att adaptera och rikta diskussionen i intervjusituationen bjuder mångsidiga synvinklar att granska den företeelse som man undersöker (Hirsjärvi & Hurme 2001:34). Å andra sidan kan en intervju lyfta fram felaktiga svar på grund av intervjuades vilja att ge socialt lämpliga svar (Hirsjärvi & Hurme 2001: 35). I intervjusituationen baserades lärarnas tankar ändå klart på deras egna erfarenheter. I denna intervju hade de både intervjuade också en lång erfarenhet av undervisningen och svaren grundar sig följaktligen på långvariga erfarenheter.

3.2 Deltagarna

Jag skickade en inbjudan via e-post för ungefär tjugo svensklärare som kom från olika högstudier i Finland. Inbjudan skickades slumpmässigt till svensklärare. Jag försökte skicka inbjudan till sådana högstadiernas svensklärare som jag på förhand visste att skulle undervisa i sådana skolor där finns massor av flerspråkiga elever.

Både de intervjuade lärarna hade flerspråkiga elever i sina alla grupper för tillfället. Det kan konstateras att de hade aktuella erfarenheter av pedagogiska lösningar med flerspråkiga eleverna och erfarenheter av inläring av svenska hos flerspråkiga elever. Den ena lärare (senare lärare 1) hade behörighet att undervisa svenska och tyska. Hen hade undervisat ungefär tjugo år. Den andra lärare (lärare 2) hade behörighet att undervisa svenska och engelska. Hen hade också undervisat över 20 år.

I undersökningen intervjuade jag de som svarade på inbjudan. I inbjudan presenterade jag teman som kommer att behandlas i intervjun och berättade om undersökningen. Före intervjun skickade jag filen om datasäkerhet för deltagarna. Deltagandet i intervjun var frivilligt och deltagarna var medvetna att det var möjligt att avbryta undersökningen när som helst under processen. I denna undersökning intervjuades två svensklärare. Som förutsättning för valet av de intervjuade hade jag att de borde ha erfarenhet av undervisningen för flerspråkiga elever. De borde också vara ämneslärare i svenska språket.

3.3 Teoristyrd innehållsanalys som metod

Jag använde kvalitativ innehållsanalys i denna undersökning. Vid en kvalitativ innehållsanalys strävar man efter att få en sammanfattad och allmän beskrivning av företeelsen (Sarajärvi & Tuomi 2009 :103). Kvalitativ innehållsanalys baserar också på bearbetningen av materialet och uppsamlingen av det på ett nytt sätt (Sarajärvi & Tuomi 2009:108). Som mål hade jag att nå en omfattande uppfattning av hur kan man stödja en flerspråkig elev i svenskundervisningen. Eftersom antalet informanter är ganska litet försöker jag att betrakta företeelsen på ett omfattande sätt.

Det primära syftet med analysen var att fokusera endast på resurser och utmaningar i inläringen hos flerspråkiga elever och kategorisera svaren enligt resurser och utmaningar. Efter analysen framhövs det också pedagogik och pedagogiska lösningar i materialet. Därför valde jag att vidga analysen till pedagogiska lösningar som görs i svensklektionerna och dess påverkan på inläringen av svenska hos flerspråkiga elever.

Först läste jag noggrant och flera gånger mina transkriberade intervjuar. Som en etisk lösning har jag anonymiserat de transkriberade intervjuarna och har förvarat dem datasäkert. Jag kategoriserade materialet särskilt enligt mina forskningsfrågor. Jag uppmärksammade pedagogiska lösningar och resurser och utmaningar som lärarna tog upp i sina svar. Jag kategoriserade svaren ännu noggrannare enligt teman som var prominenta i materialet. Jag analyserade först lärarnas svar som separata. Efter analysen sökte jag efter likheter mellan dessa två intervjuar och på basis av dem drog jag slutsatser.

I denna undersökning har jag använt teoristyrd innehållsanalys delvis. Teoristyrd innehållsanalys har materialet av undersökning som basis men teorin påverkar analysen (Sarajärvi & Tuomi 2009:117). I senare forskning har det förekommit mer holistiska och dynamiska synvinklar på flerspråkighet och inläringen av olika språk (Pitkänen-Huhta & Mäntylä 2014: 92). Den senaste undersökningen har påverkat i min analys eftersom jag vet på förhand att flerspråkighet kan också vara en resurs i språkinläringen. Detta påverkar min analys för jag har förmodan att flerspråkig bakgrund kan ha en positiv påverkan i språkinläringen och flerspråkighet syns nuförtiden i undervisningen. Å andra sidan har nya temana ändå uppstått från självt material och således kan det konstateras att jag delvis använde också materialorienterad innehållsanalys i denna undersökning.

4 RESULTAT

I detta avsnitt kommer jag att redogöra för resultaten av undersökningen. Först kommer jag att ta upp lärarnas erfarenheter av en flerspråkig bakgrunds påverkan på inläringen av svenska. I det första avsnittet (4.1) rapporteras vilka utmaningar det kan finnas hos flerspråkiga elever i samband med inläringen av svenska. I det andra avsnittet (4.2) presenteras det lärarnas erfarenheter om hur en flerspråkig bakgrund kan ses som resurs i inläringen av svenska språket. I det tredje avsnittet (4.3) redogör jag för pedagogiska lösningar som svensklärarna rapporterade i intervjuarna. Jag hänvisar med *lärare 1* och *lärare 2* till de intervjuade svensklärarna. Jag har översatt citaten från finska till svenska och förenklat några svenskspråkiga citaten för att underlätta förståelsen av meningarna.

4.1 Utmaningar i språkinläring

4.1.1 Bristande kunskaper i finska

Den största utmaningen som båda av de intervjuade lärarna rapporterade var bristande kunskaper i finska hos flerspråkiga elever. Lärare 1 konstaterade att i någon mån opereras det med finska på svensklektioner. Lärare 1 framhövde att anvisningar och läroböcker är på finska och det krävs kunskaper i finska för att kunna följa med på svensklektioner. Lärare 2 konstaterade också att finska är instruktionsspråk och att läroböckernas anvisningar är på finska.

(1) ”No ehkä ensimmäisenä nousee mielee ylipäänsä se että jos on heikko suomen kielen taito. Nousee sitten se ymmärtäminen ja se että kylhän niinku ruotsin kielessä operoidaa jonki verran suomen kielellä. Että kirjat on suomeks, ohjeistukset on usein paljon suomeks. Et jos on heikko suomen kielen taito siellä pohjalla nii kyllähän se vaikuttaa tottakai siihen sun ruotsin oppimiseen”

”Det första jag tänker på är bristande kunskaper i finska. Och jag tänker på förståelse och det att man opererar i någon mån med finska på svensklektioner. Läroböcker är på finska och anvisningar är oftast på finska. Om det finns bristande kunskaper i bakgrunden påverkar det förstås inläringen av svenska” (lärare 1)

(2) ” No ihan ensimmäisenä tietysti se että monikielisillä oppilailla on vieraita kieliä enemmän opeteltavana kuin suomenkielisillä. Suomessa ykköshaaste on tietenkin oppia suomen kieli ”

” I första hand tänker jag på att flerspråkiga elever har mer främmande språk som måste läras sig än de finskspråkiga. I Finland är förstas den största utmaningen att lära sig finska ”(lärare 2)

Lärare 2 konstaterade också att i b-svenska är kunskapsnivån i början på en låg nivå så det är nödvändigt att ge instruktioner på svensklektionerna på finska. Lärare 2 nämnde således att det inte är möjligt att använda målspråket i svensklektioner på grund av nybörjarnivån. Lärare 2 konstaterade också att kunskaper i finska utvecklas nödvändigtvis inte till tillräcklig nivå eftersom flerspråkiga elever kan tillbringa mest tid med personer som talar andra språk än finska.

(3) ” Suomenkielisen oppilasmateriaalin vuoksi meidän oppikirjat lähtee siitä, että ohjeistus ruotsissa, jossa se osaaminen on alussa hyvin alkeellisella tasolla, on pakko antaa instruktioo suomeks ”

” På grund av det finskspråkiga elevmaterialet utgår våra läroböcker ifrån det att anvisningen i svenska där kunskaper är i början i väldigt grundnivån är det tvungen att ge instruktion på finska ” (lärare 2)

(4) ”-- Ja ongelmana on sekin että semmoset jotka on tällaisissa vahvoissa isoissa yhteisöissä kuten esimerkiksi venäjän kieli, somali tai kasvavasti arabia nii se suomen kielikään ei ole kehittynyt tasolle että vois operoida samalla tasolla vieraiden kielten opiskelussa kuin suomenkieliset oppilaat—”

” Ett problem är också att sådana som är i stora och starka samfund som i ryska, somaliska eller arabiska har finska inte utvecklas till nivån att det skulle vara möjligt att operera på samma nivå med främmande språk som finskspråkiga elever ”(lärare 2)

Lärare 1 tog upp hur bristande kunskaper i finska påverkar också inläringen eftersom det kan vara svårt för en flerspråkig elev att översätta från svenska till finska. Lärare 1 konstaterade att i princip kan eleven förstå den svenskspråkiga delen men kan inte översätta den till finska. Med andra ord är finska ett extra språk mellan svenska och en flerspråkig elevs modersmål. Lärare 2 tog upp att inläringen av svenska kan vara utmanande för flerspråkiga elever på grund av omgivningens undervisningsspråk.

(5) ”Sä saatat periaatteessa ymmärtää mitä sä kuulet mut et sä pysty niinku suomeks kertomaa mitä sä kuulet ”

” Man kan förstå i princip vad man liksom hör men man kan inte säga det på finska” (lärare 1)

(6) ” --- Tavallaan pitää niinku jotenkin kääntää vielä omassa päässä ensin ja sit kysymykset on suomeks –

”På sätt och vis måste man översätta först i eget huvud och sedan är frågorna på finska --” (lärare 1)

Det kan möjligen konstateras att det orsakar svårigheter för flerspråkiga elever att lära sig svenska och främmande språk överhuvudtaget när inlärningsomgivningen förutsätter att eleven redan har tillräckligt bra kunskaper i finska. Således kan det konstateras att flerspråkiga elever lär sig svenska med hjälp av ett främmande språk.

4.1.2 Belastning av flera språk och begränsade resurser

Den andra utmaningen som båda lärarna nämnde var belastningen av många språk. Lärare 2 framhävde att i flerspråkiga familjer kan man tala flera olika språk och därefter lär flerspråkiga elever sig engelska och finska innan de börjar lära sig svenska. Med andra ord lär flerspråkiga elever sig svenska först efter många andra språk.

(7) ”Esimerkkinä voi olla että kotona puhutaa yhtä tai peräti kahta vierasta kieltä, sitten täällä Suomessa opitaan suomea ja englantia ja tän jälkeen ruotsi tulee jo aika monenentena kielenä monelle”

”Som exempel kan nämnas att hemma talar man till och med två främmande språk och sedan i Finland lär man sig finska och engelska och efter det kommer svenska efter många andra språk för många”. (lärare 2)

Lärare 2 konstaterade att flerspråkiga elever kan bli belastade på grund av många olika språk. Lärare 2 konstaterade också att flerspråkiga elever alltid har fler språk de måste lära sig vilket kan orsaka det att flerspråkiga elever känner sig mer belastade. Lärare 1 tog också upp att flerspråkiga elever kan känna sig belastade på grund av att finska redan orsakar så mycket utmaningar. Lärare 1 konstaterade också att flerspråkiga elever kan känna sig belastade om det finns mycket en flerspråkig elev måste lära sig.

(8) ” Et jos suomen kieli kuormittaa jo ihan hirveesti nii onhan se sitten niinku älytön lisä, siis lisäkuormitus vielä se seuraava kieli taas”

” Om finska belastar väldigt mycket så är det liksom en mycket stor ansträngning , alltså extrabelastning ännu det följande språket igen”(lärare 1)

Lärare 1 tog också upp att inläringen av svenska språket kan även bromsas hos flerspråkiga elever om belastningen är överhuvudtaget stor. Lärare 1 konstaterade att särskilt är det svaga kunskaper i finska som orsakar utmaningar för inläringen av svenska. Med andra ord måste en flerspråkig elev arbeta med två främmande språk samtidigt som kan orsaka en stor utmaning. Lärare 2 konstaterade också att det nyttigaste är att inrikta resurser till sådana ämnen som är de viktigaste.

(9) ” Et vaikka tekis kuinka paljon töitä et jos on vaikka suomenkielikin vielä vaiheessa niin sit vielä se saattaa olla että sitä kuormitusta on liikaa ja sen takia voi sit vaikka joku oppiminenkin hidastua vaikka vaikka tekiskin töitä kovasti ”

*”Även om man skulle arbeta väldigt mycket att om finska är ännu i utveckling kan det vara att det finns för mycket belastning och därför kan inläringen bromsas även om man skulle arbeta flitigt”
(lärare 1)*

(10) ” Et tota sit jos resurssit on rajalliset et sit ne opettelee suomen kielen, englannin ja matematiikan et ne on tärkeimmät siinä ”

”Resurser kan vara begränsade att man sedan lär sig finska, engelska och matematik att de är de viktigaste då”. (lärare 2)

Det kan följaktligen konstateras att resurser som flerspråkiga elever har för inläringen är begränsade. Det kan också möjligen konstateras att b-svenska kanske inte ses som det viktigaste ämnet i högstadiet eftersom resurser borde syftas till sådana ämnen som kommer att ha en större roll senare i elevens liv. Resultaten tyder vidare på att flerspråkiga elever kan vara belastade eftersom de har mer de måste lära sig i skolan i jämförelse med enspråkiga.

4.1.3 Kulturella utmaningar och bristande stöd hemifrån

Den tredje utmaningen som båda lärarna rapporterade var kulturella utmaningar. Lärare 1 tog upp att man ofta talar flera olika språk i flerspråkiga familjer och det kan därför vara svårt att förstå varför svenska borde läras i jämförelse med enspråkiga elever. Lärare 2 konstaterade också att flerspråkig elevens kulturarv kan vara helt olik och därför kan det vara svårare att se nyttan av svenska.

(11) ”Että on oikeen monikielinen perhe ja on niinku kotona jo monta vierasta kieltä niin onhan se varmaan vielä hankalampi nähdä se ruotsin kielen tarpeellisuus kun sellasen jonka kotona puhutaan pelkästään suomea”

”Att det finns en väldigt flerspråkig familj och hemma finns det många främmande språk så är det säkert ännu svårare att se nyttan av svenska än sådana individer som har finska som enda språk hemma” (lärare 1)

(12) ”Ja mä ajattelin että tässä on turha alkaa kertoa että ruotsin kieli on tärkeä osa hänen kulttuuriperintöään koska se ei ole. Hän on jostain muualta ja hänen kulttuuriperintönsä voi olla jokin muu maa, tää tulee hänelle ulkopuolelta”

”Och jag tänkte att det är onödigt att börja berätta att svenska är en viktig del av hens kulturarv eftersom det inte är. Hen kommer från någon annan plats och hens kulturarv kan vara ett något annat land och det kommer till hen utifrån” (lärare 2)

Den fjärde utmaningen som lärarna tog upp var bristande stöd hemifrån. Lärare 1 rapporterade att det påverkar väldigt mycket inläringen av svenska hur mycket stöd eleven kan få hemifrån. Lärare 1 lyfte också fram att flerspråkiga elever nödvändigtvis inte får stöd hemifrån för språkinläringen. Lärare 2 lyfte i stället fram att det kan vara svårt att få stöd hemifrån när till exempel föräldrar inte alls kan svenska. Lärare 2 konstaterade att flerspråkiga elevernas föräldrar inte alls kan hjälpa till exempel med hemläxor.

(13) ”Nii sitten kun sitä tukea ei välttämättä sen kielen oppimiseen siellä kotonakaan välttämättä ole”

”Och när det nödvändigtvis inte finns stöd för språkinläringen hemma” (lärare 1)

(14) ”Kyllähän jonkin verran vaikuttaa myös jos ei oo tukea sillee kotona niin poissaolot siihen oppimiseen. Että jos niitä kertyy paljon jo niin sitten tavallaan että jos kotona ei oo tehny mitään kuukauteen ja sitten tulee taas kouluun ja sit se on ollu vähä repaleista jo aiemminkin”

” Det påverkar också inläringen om det inte finns stöd hemma och man är borta från lektioner. Om det uppstår massor av dem och man har gjort ingenting hemma för en månad och sen kommer man tillbaka till skolan och det har varit lite söndrigt också tidigare” (lärare 1)

(15) ”— Et kotona ei osata tosiaan ruotsia et sieltä ei saa minkäänlaista apua, eikä tosiaan pysty auttamaan et vanhemmat on samalla viivalla ellei vielä huonommassa tilanteessa jos he yrittää sanakirjan avulla auttaa läksyissä”

”—Att man inte kan svenska hemma att man inte får stöd hemifrån och föräldrar kan inte hjälpa för föräldrar är i samma situation eller ännu i sämre situation när de försöker at hjälpa med en ordbok med hemläxorna” (lärare 2)

Det kan möjligen konstateras att stöd hemifrån är viktigt för inläringen av språk. I jämförelse med finskspråkiga elever kan finskspråkiga elever möjligen få ändå lite stöd hemifrån när det kan antas att föräldrar kan svenska. Båda lärarna lyfte fram att flerspråkiga elever kan också ha bristande stöd hemifrån för inläringen överhuvudtaget.

4.2 Resurser i språkinläring

I detta avsnitt redogör jag för resurser som svensklärarna lyfte fram. Resurser handlade både om språkliga förmågor och attityder. I det första avsnittet (4.2.1) kommer jag att nämna flerspråkiga elevernas attityder och förmågor. I det andra avsnittet (4.2.2) kommer jag att redogöra för hur olika språk möjligen kan stödja varandra i samband med inläring av svenska.

4.2.1 Attityder och förmågor

Båda de intervjuade lärarna lyfte fram att det inte finns negativa attityder mot språkinläringen eller speciellt mot svenska. Lärare 1 konstaterade att en flerspråkig bakgrund kan utvidga syn på språkinläringen överhuvudtaget. Lärare 1 konstaterade också att svenska kan ses möjligen som ett språk kring alla andra språk och kan påverka positivt attityder mot svenska.

(16) "No ehkä jos on tullu Suomeen että ei välttämättä koko suku osaa suomea tai ihan kaikki ei siellä lähipiirissä puhu suomea. Ja vaikka siis suurin osa meidänkin koulun oppilaista on jo syntynyt Suomessa ja muuta. Mutta paljonhan se on se kulttuuri sellasta ei-suomenkielistä. Nii ehkä tavallaan se käsitys siitä että on oppinu suomen hyvin ja siellä on suku oppinu suomen. Et tietysti mielessä sehän tuo sellasta positiivista nostetta siihen, et ruotsi kieli on yksi kieli muiden muassa. Et siitä ei tuu välttämättä sellanen, et musta jopa meidän täysin suomenkielisen taustasilla saattaa olla enemmän asennetta sitä kohtaan. Et musta se saattaa tuoda sellasta laajempaa näkemystä"

"Om man har kommit till Finland och släkten nödvändigtvis inte kan finska eller alla i närheten kan inte finska. Även om största delen av eleverna i vår skola har redan föddas i Finland och annat. Men mest är kulturen icke-finskspråkig. Det finns en uppfattning om att man har lärt sig finska och hela släkten har lärt sig finska. På sätt och vis påverkar det positivt att svenska är ett språk som vilket språk som helst" (lärare 1)

(17) "Ne monet kielet tukee sillä tavalla että saattaa olla sellanen avoimempi suhtautuminen ylipäänsä vieraan kielen oppimiseen—"

"De andra språken stödjer på så sätt att det kan finnas en öppnare inställning till inläring av främmande språk överhuvudtaget" (lärare 1)

Båda lärarna rapporterade att det finns både språkliga och personliga förmågor som kan stödja inläringen av svenska. Lärare 1 konstaterade att flerspråkiga elever kan förhålla sig mer

lättare till fel och flerspråkiga elever kan möjligen deltar i verksamheten lättare än finskspråkiga elever. Lärare 2 lyfte också fram att flerspråkiga elever deltar i verksamheten lättare och framhävde att de inte har negativa attityder speciellt mot svenska.

(18) ”Mutta saattaa olla sellasta reippaampaa suhtautumista siihen epävarmuuteen ja virheiden sietokykyyn. Et just tänään me juteltiin siinä oppilaiden kanssa nii et ku se suomen kielikään ei välttämättä suju, niin välttämättä ei oo sellasta täydellisyyden tavoittelua myöskään sitten sen ruotsin kanssa. Jotenkin kans heittäytymistä ehkä vähän helpommin”

”Men det kan vara så att man förhåller sig käckare till betänkligheten och man tål fel bättre. Idag pratade jag med mina (flerspråkiga) elever och vi konstaterade att när finska nödvändigtvis inte går, så strävas det inte efter felfriheten med svenska. På sätt och vis deltar de kanske lite lättare i verksamheten” (lärare 1)

(19) ”—vieraskielisistä huomaa että et heittäytyy paremmin et voi olla temperamentti ja kulttuuri ihan mikä vaan, mut mä katon et se on just se että yrittämistä ja osaamista pidetään arvostettavana asiana”

”Jag märkte från flerspråkiga att de deltar bättre i verksamheten. Det kan vara temperament eller kultur eller vad som helst, men jag såg att det är just att man uppskattar försök och kunnande” (lärare 2)

Resultaten kan möjligen tolkas som att flerspråkiga elever kan ha en vidare syn på språk och attityder kan vara möjligen öppna mot språkinläring. Det är möjligt att en omfattande språkrepertoar kan befrämja attityder mot språkinläring. Således kan resultaten möjligen tolkas som att det finns språkmedvetenhet hos flerspråkiga elever i samband med inläring av främmande språk.

4.2.2 Stöd från alla språk

Båda lärarna rapporterade att det är möjligt att få stöd från alla språk flerspråkiga redan kan. Lärarna lyfte fram att flerspråkiga elevers språk stödjer inläring av svenska när de kan jämföra strukturer mellan språk. Lärare 1 nämnde också att en flerspråkig bakgrund kan hjälpa till exempel med uttalet av svenska. Båda lärarna rapporterade att flerspråkiga elevers eget modersmål kan också ses som resurs i inläring av svenska. Resultaten tyder möjligen på att flerspråkiga elevers språkresurser kan befrämja inläringen av svenska.

(20) ” Et sit ne hoksaa et miten toisen kielen ymmärrys ja osaaminen syvenee kun sitä vertaa jo osaamansa kieleen ja rakentaa sitten sen päälle”

” Sedan förstår de att hur förståelsen och kunnandet av andra språk fördjupas när man jämför det med något språk man redan kan och bygger på det” (lärare 2)

(21) ”—Niistä (kielistä) saattaa saada hirveesti jopa et jos on paljon erikielistä taustaa et saattaa saada jopa vinkkejä ja vertailukohtia”

”—Det är möjligt att få mycket från dem (olika språk) om det finns mycket flerspråkig bakgrund att man kan få tips eller jämförelser mellan språk”(lärare 1)

(22) ”Sit ne voi tukee sillee et joidenki kielen ääntämisasu ja se oman äidinkielen ääntämisasu saattaa olla jollai tavalla lähempänä”

” De stödjer varandra på så sätt att uttalet av några språk och det egna modersmålet kan vara på något sätt närmare”(lärare 1)

Det kan således konstateras att flerspråkiga elever har möjligheter att utnyttja sin flerspråkiga bakgrund för att befrämja inläringen av svenska. Med andra ord har flerspråkiga elever mer språkresurser i jämförelse med enspråkiga. Det kan ändå inte antas att flerspråkiga elever skulle använda automatiskt sina språkresurser för att befrämja sin inläring av svenska.

4.3 Vilka pedagogiska lösningar rapporterade svensklärarna?

I detta avsnitt kommer jag att redogöra för pedagogiska lösningar som svensklärarna rapporterade under intervjuarna. Jag kommer att uppmärksamma språkliga medel som lärarna rapporterade. Lösningar handlade om jämförelser mellan olika språk och användning av elevers eget modersmål på lektioner.

Båda lärarna lyfte fram att de låter flerspråkiga elever använda sitt eget språk på svensklektionerna. Således kan resultaten tolkas som att det någon mån fanns translanguaging i klassrummet. Lärare 1 konstaterade att hen ibland försöker att stödja flerspråkiga elever genom att låta elever att använda sitt eget språk under svensklektioner i samband med uppgifter som annars skulle förutsätta användningen av finska. Lärare 1 konstaterade också att anvisningar kan ges på elevens modersmål om det är möjligt.

(23) ”me ollaan joskus sovittu että saa kirjottaa sillä omalla äidinkielellänsä”

” vi har ibland kommit överens om att man får skriva med sitt eget modersmål”(lärare 1)

(24) -- Et sit jos on mahdollista saada ohjeistusta niin kun heidän omalla äidinkielellä niin sitä otetaan siihen mukaan"

" Om det är möjligt att få anvisningen på deras eget modersmål så gör vi det" (lärare 1)

Finska utelämnas som pedagogiskt medel för att befrämja inläringen av svenska. Lärare 1 nämnde att ibland översätter hen tillsammans med flerspråkiga elever och befrämjar inlärningsprocessen. Lärare 2 konstaterade att hen också ibland tar fram likheter mellan olika språk som pedagogiskt medel och flerspråkiga elever själva jämför ordförrådet mellan svenska och eget språk.

(25) " Tota tästä ois hyvä esimerkki et tässä ois tällanen sana joka on englanniksi näin ja sit mä laitan et se on yhdellä toisella kielellä näin et tunnistaaks joku tän sanan. Sit joku sanoo et toi on ihan niinku meidän kieltä ja sit joku et ei, se on ihan ku meidän kieltä"

"Det finns ett bra exempel att det finns ett ord som är på engelska så här och sen tillägger jag att samma ord är på något annat språk och jag undrar om någon känner ordet. Sedan säger någon att det här är som i vårt språk och den andra säger att det också finns i vårt språk. (lärare 2)

En flerspråkig elevs modersmål kan vara en resurs i inläringen av svenska och kan användas också i svensklektioner på grund av nära strukturer mellan svenska och flerspråkig elevs modersmål. Lärare 1 lyfte fram att det ibland tas upp likheter mellan svenska och flerspråkig elevs modersmål. Lärare 1 lyfte fram att i flerspråkig elevs modersmål kan det finnas strukturer som ligger närmare svenska i jämförelse med strukturer mellan svenska och finska.

(26) "Mutta mahdollisuuksien mukaan otetaan aina ja jos on vaikka prepositiot ruotsissa ja kun suomessa ei ole ja mites sitten sun äidinkielessä on. Ja lähdetään sitä kautta miettimään niitä niin kun yhteneväisyyksiä ja eroavaisuuksia myös"

" Om det är bara möjligt och om det finns till exempel prepositioner i svenska som inte finns i finska och vi undrar hur är det i ditt modersmål. Genom det kommer man att fundera liksom på likheter och skillnader" (lärare 1)

Det kan vara lättare att göra en jämförelse mellan det egna språket och svenska och med hjälp av det befrämja inläringen av svenska. Lärare 2 konstaterade att användning av eget språk handlar mest om stöd som gäller ordförrådet. Användning av flerspråkig elevs eget språk gäller om jämförelser mellan eget språk och svenska. Lärare 2 rapporterade att hen ibland söker efter ord från nätet för att kunna stödja flerspråkiga elever lexikaliskt.

(27) ” Et ongelma voi olla sit siinä et miten me löydetään oppilaalle se sana ruotsiksi minkä hän tietää omalla äidinkielellään – et sit täytyy melkeen mennä nettiin kattomaan ja ettiä joku mistä se sana löytyy koska se suomen kieli ei käy siinä välissä. Et siinä mielessä se on lähinnä sanastollista se tuki”

”Ett problem kan vara att hur man kan hitta det ordet på svenska som hen vet på sitt eget språk – då måste man gå på nätet och hitta det där ordet eftersom finska inte finns däremellan. På något sätt handlar det närmast om lexikalt stöd” (lärare 2)

Med hjälp av det att en lärare låter en elev att använda sitt eget språk under lektionerna kan en flerspråkig elev delta i undervisningen bättre och förståelsen försäkras. Det kan konstateras att det är viktigt att det förbjudas möjligheter för en flerspråkig elev att använda sitt eget språk under svensklektioner men också i lektioner av alla andra främmande språk. Samtidigt är det viktigt att man uppmärksammar flerspråkiga elevers språkresurser till exempel med hjälp av jämförelser mellan olika språk. Det kan konstateras att språkmedvetenhet borde synas i lektioner av alla främmande språk för flerspråkiga elever finns i många klassrum nuförtiden.

5 SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Syftet med denna undersökning var att ta reda på hur en flerspråkig bakgrund påverkar inläringen av svenska i högstadiet enligt svensklärarnas erfarenheter. Denna undersökning handlade om resurser och utmaningar som finns hos flerspråkiga elever i inläring av svenska. Därtill redogjorde jag för pedagogiska lösningar som svensklärarna hade tillämpat för att befrämja flerspråkiga elevers inläring av svenska.

Resultaten visade både resurser och utmaningar som flerspråkiga elever har i samband med inläring av svenska. En flerspråkig bakgrund kan befrämja inläringen av svenska men å andra sidan kan en flerspråkig elev vara belastad på grund av många språk. Den största utmaningen som lyftes fram var bristfälliga kunskaper i finska. Det syntes i resultaten att flerspråkiga kan ha mångsidiga språkresurser som kan befrämja inläringen av svenska men bristande kunskaper i finska försvårar inläringen på grund av omgivningens undervisningsspråk.

Resultaten i denna undersökning ligger i linje med Mäntylä och Pitkänen-Huhta (2014). Enligt Mäntylä och Pitkänen-Huhta (2014) ses det en utmaning när elevens eget språk och skolans undervisningsspråk inte möter i lektioner av främmande språk. I tidigare forskning har man också kommit fram att det ofta finns två främmande språk för flerspråkiga elever i språkundervisning (Illman & Pietilä 2018:237). Enligt Dufva och Isoherranen (1997:164) går modersmålet bredvid inläringen av främmande språk även om språkkunskaper skulle vara på en relativt bra nivå. Det behövs möjligen mer utbildning och information för lärare hur målspråket kan fungera som gemensamt språk för varje elev oberoende av språklig bakgrund.

Resurser visade att flerspråkiga elever möjligen kan få stöd från de tidigare språken de kan. Enligt Hammarberg (2016:33) har modersmålet varit en väsentlig faktor i språkinläring men nuförtiden har man uppmärksammat också att en flerspråkig bakgrund speciellt påverkar inläringen av ytterligare språk. Hos en flerspråkig individ finns det en mångsidig språklig bakgrund som förenas tätt med språkinläring och flerspråkighet varierar beroende av utvecklingen hos en individ (Hammarberg 2016:52). Å andra sidan syntes det att läromaterialet

i svenska oftast är på finska vilket också påverkar inläringen av svenska hos flerspråkiga elever.

Min undersökning tyder på att svensklärarna har möjligheter att stödja flerspråkiga elever med pedagogiska lösningar genom att jämföra strukturer mellan olika språk och genom att uppmärksamma elevens eget språk på lektionerna. Pedagogisk translanguaging fokuserar på flerspråkiga omgivningar och olika språk tas som en medveten lösning för att befrämja inläringen (Piippo 2021:77). Det kan konstateras att lärarna i någon mån använde pedagogisk translanguaging i lektioner när de jämförde strukturer mellan olika språk och lät elever att använda sitt eget språk i svensklektioner. Å andra sidan konstaterade lärarna att användning av språk förekom spontant och användningen var beroende av situationen och eleven.

Denna undersökning baserade endast på två intervjuar och därför kan resultaten inte generaliseras. Denna undersökning strävade ändå efter att nå en djupgående förståelse av företeelsen och det förverkligades i denna undersökning. Undersökningen handlade om svensklärarnas erfarenheter men det är möjligt att i bakgrunden av lärarnas svar syntes det också lärarnas egna uppfattningar.

Företeelsen om flerspråkiga elevers inläring av svenska är en ny företeelse och därför lyftes det fram ny information. En kvalitativ innehållsanalys var en lämplig analysmetod för denna undersökning för företeelsen är omfattande att undersöka. En halvstrukturerad intervju som materialinsamlingsmetod var ett lämpligt sätt att samla materialet eftersom lärarna hade en möjlighet att berätta med egna ord om sina erfarenheter.

Ett förslag för fortsatt forskning skulle vara att undersöka företeelsen ur flerspråkiga elevernas synvinkel. Det skulle vara intressant att undersöka hur flerspråkiga elever ser på sig själva som inlärare av svenska. Det kunde också undersökas hur en flerspråkig elev själv ser att en flerspråkig bakgrund påverkar inläringen av svenska. En vidare undersökning skulle handla om både elevernas och lärarnas erfarenheter och det skulle vara givande att jämföra deras upplevelser.

Språkinläring handlar också om individen och med hjälp av inlärarens intervju kunde det nås sådan information som inte skulle komma fram från lärarens synvinkel. I denna undersökning

förekom det också attityder och kulturella aspekter som skulle också vara intressanta att undersöka. Med andra ord har man inte undersökt mycket flerspråkiga elevernas inläring i främmande språk överhuvudtaget. Det behövs mer information om det hur man kan stödja flerspråkiga elever i klassrummet och möjliggöra rättvisa möjligheter för språkinläringen.

LITTERATUR

- Alisaari, J. 2021. Monikielinen pedagogiikka sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistäjänä – käytännön ideoita opettajille. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 12(5). Tillgänglig: <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-lokakuu-2021/monikielinen-pedagogiikka-sosiaalisen-oikeudenmukaisuuden-edistajana-kaytannon-ideoita-opettajille>
- Alisaari, J., & Heikkola, L. M. 2020. Kielellisesti vastuullista pedagogiikkaa ja oppilaan tukemista: Suomalaisten opettajien käsityksiä kielen merkityksestä opetuksessa. *Kasvatus-lehti - Koulutuksen tutkimuslaitos*, 51(4), 395–408. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202201148084>
- Angelis, G. D. J., Jessner, U. & Kresic, M. 2015. *Crosslinguistic Influence and Crosslinguistic Interaction in Multilingual Language Learning*. Bloomsbury Academic.
- Aronin, L. & Singleton, D. 2012. *Multilingualism*. John Benjamins Pub. Co.
- Cenoz J. & Gorter D. 2015. *Towards a holistic approach in the study of multilingual education. I: Multilingual education. Between language learning and Translanguaging*. Cambridge University Press.
- Cenoz J. & Gorter D. 2017. *Translanguaging as a pedagogical tool in multilingual education. i verk: Language awareness and multilingualism*. Springer Singapore. Wyn, J. & Cahill, H. 2017.
- Cenoz, J., & Gorter D. 2020. *Teaching English through pedagogical translanguaging*
- Cenoz, J., & Gorter, D. (Issue Eds.) 2011. *A Holistic Approach in Multilingual Education: Introduction. Special issue: Toward a Multilingual Approach in the Study of Multilingualism in School Contexts, The Modern Language Journal*, 95, 3, 339-343
- Cummins, J. 2001. *Negotiating identities: Education for empowerment in a diverse society* (2. painos). California Association for Bilingual Education.
- Dufva H. & Isoherranen S. 1997 i. Mauranen, A. & T. Puurtinen 1997. *Translation - Acquisition - Use. AFinLA Yearbook 1997. Publications de l'Association Finlandaise de Linguistique Appliquée* 55. pp. 161-171.
- Finlands statistikcentralen. 2020. *Maahanmuuttajat väestössä*. Tillgänglig: <https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html>. hämtad: 21.3.2022
- García, O. & Wei, L. 2014. *Translanguaging: Language, bilingualism and education. Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen* (2014)
- Hammarberg, B. 2018. *L3. The tertiary language. I Bonnet, A. & Siemund, P. 2018. Foreign Language Education in Multilingual Classrooms*. John Benjamins Publishing Company.

- Hammarberg, B. 2016. Flerspråkighet och tredjespråksinläring: Några grundbegrepp I: Tredjespråksinläring / [ed] Camilla Bardel, Ylva Falk, Christina Lindqvist, Lund: Studentlitteratur AB, 2016, p. 33-58
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2000. Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Yliopistopaino.
- Illman V., Pietilä P. 2018. Multilingualism as a resource in the foreign language classroom, *ELT Journal*, Volume 72, Issue 3, July 2018, 237–248, <https://doi.org/10.1093/elt/ccx073>
- Juvonen, P. & Källkvist, M. 2021. Pedagogical translanguaging: Theoretical, methodological and empirical perspectives. *Multilingual Matters*
- Kääntä, L. K., & Ranta-Ylitalo, L. 2020. Kielitietoisien kieltenopetuksen äärellä : IKI-hankkeen satoa. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 11(3). <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-toukokuu-2020/kielitietoisien-kieltenopetuksen-aarella-iki-hankkeen-satoa>
- Lehtonen H. 2021. Kielitaitojen kirjo käyttöön. *Limittäiskieleilyä luokkaan*. Ahlholm, M., I. Piippo & P. Portaankorva-Koivisto (toim.) 2021. *Koulun monet kielet. Plurilingualism in the school. AFinLA-e. Soveltavan kielitieteen tutkimuksia 2021 / n:o 13. 70–90*
- Lehtonen, H., & Rätty, R. 2018. Kielitietoisia käytänteitä monikielisessä koulussa: kokemuksia toimintatutkimuksesta. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 9 (3). <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-toukokuu-2018/kielitietoisia-kaytanteita-monikielisessa-koulussa-kokemuksia-toimintatutkimuksesta>
- Martin, M. 2016. Monikielisyys muutoksessa. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 7(5). Saatavilla: <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-lokakuu-2016/monikielisyys-muutoksessa>
- Nakari, H. & Salvanto E. 2012. Monikielinen maahanmuuttajataustainen oppija englannin opetuksessa: Kokemuksia opettajanpöydän molemmin puolin. *Jyväskylän yliopisto. Opettajankoulutuslaitos. Pro gradu*
- Piippo P. 2021. Muuttuvat näkökulmat monikielisyteen. Ahlholm, M., I. Piippo & P. Portaankorva-Koivisto (toim.) 2021. *Koulun monet kielet. Plurilingualism in the school. AFinLA-e. Soveltavan kielitieteen tutkimuksia 2021 / n:o 13. 21–43*
- Pitkänen-Huhta, A. 2021. Multilingualism in language education: Examining the outcomes in the context of Finland. i Juvonen P. & Källkvist M. (2021). *Pedagogical translanguaging: Theoretical, Methodological and Empirical perspectives. Multilingual Matters.*
- Pitkänen-Huhta, A., & Mäntylä, K. 2014. Maahanmuuttajat vieraan kielen oppijoina: monikielisen oppilaan kielirepertuaarin tunnistaminen ja hyödyntäminen vieraan kielen oppitunnilla. I M. Mutta, P. Lintunen, I. Ivaska, & P. Peltonen (Eds.), *Tulevaisuuden kielenkäyttäjät. Language users of tomorrow* (pp. 89-108). Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys ry.. Suomen soveltavan kielitieteen yhdistyksen AFinLAN julkaisuja, 72.
- Spolsky, B. 2004. *Language policy*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Suuriniemi S.M., Ahlholm M. & Salonen V. 2021. Opettajien käsitykset monikielisydestä: heijastumia koulun kielipolitiikasta. Ahlholm, M., I. Piippo & P. Portaankorva-Koivisto (toim.) 2021. Koulun monet kielet. Plurilingualism in the school. AFinLA-e. Soveltavan kielitieteen tutkimuksia 2021 / n:o 13. 44-69. tillgänglig: <https://doi.org/10.1111/weng.12462>
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi (5. uud. p.). Tammi.
- Turnbull, M., & Dailey-O’Cain, J. (Eds.). 2009. First language use in second and foreign language learning: Intersection of theory, practice, curriculum and policy. Clevedon: Multilingual Matters.
- Vogel S. & Garcia O. 2017. Translanguaging. Oxford research encyclopedia of education.
- Undervisnings- och kulturministeriet. 2022. Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus. Tillgänglig: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kulttuurinen-moninaisuus-ja-kielitietoisuus>. hämtad: 21.3.2022

BILAGA 1

Intervjufrågor:

Taustatiedot:

1. Mikä on koulutuksesi?
2. Mitä opettajan pätevyyskä/oppettavia aineita sinulla on?
3. Kuinka pitkä oppettamiskokemuksesi on vuosina?
4. Onko jossakin oppettamassasi ryhmässä tällä hetkellä monikielisiä oppilaita?

Osa 1: Monikielisen taustan haasteet ruotsin oppimisessa

Haasteet yleisesti:

1. Mitkä ovat monikielisten oppilaiden suurimpia haasteita ruotsin kielen oppimisessa kokemuksesi mukaan, mitkä nousevat ensimmäisenä mieleen?

Perinteinen kielen jakaminen eri osiin:

2. Tuottaako jokin kielen osa-alue ruotsin oppimisessa (esim. ääntäminen, kirjoittaminen, lukeminen jne.) erityisesti haasteita?

Muut oppimiseen vaikuttavat tekijät:

3. Millaisia muita oppimiseen liittyviä haasteita ruotsin kielessä olet kohdannut monikielisillä oppilailla?

4. Oletko havainnut joitakin sosiaalisia haasteita monikielisillä oppijoilla? Miten he osallistuvat toimintaan ja aktiviteetteihin oppitunneilla?

Asenne ruotsin kieltä ja vieraan kielen opiskelua kohtaan:

5. Millainen asenne monikielisillä oppilailla on ruotsin opiskeluun tai vieraan kielen oppimiseen ja opiskeluun ylipäätään?

Oppimisvaikeudet

6. Oletko huomannut oppimisvaikeuksia monikielisillä oppilailla? Kuinka yleisiä oppimisvaikeudet ovat yleisesti monikielisillä oppilailla kokemuksesi mukaan?

Tuen tarve

7. Tarvitseeko monikielinen oppilas erityistä tukea ruotsin kielen oppitunneilla? Jos tarvitsee, niin milaista tukea?

Suomen kielen taito

8. Millainen suomen kielen taito monikielisillä oppilailla on ollut yleisesti? Miten suomen kielen taito vaikuttaa ruotsin kielen oppimiseen? Oletko huomannut puutteellisen suomen kielen taidon vaikeuttavan ruotsin oppimista?

Osa 2: Monikielisen taustan hyödyt ja resurssit ruotsin oppimisessa

Resurssit ja hyödyt yleisesti

1. Millaisia/mitä resursseja ja hyötyjä monikielinen tausta tuo ruotsin oppimiseen? Miten nämä näkyvät kielen oppimisessa?

Vahvuudet

2. Mitkä ovat monikielisen oppilaan vahvuudet ruotsin oppimisessa?

3. Onko jokin tietty kielen osa-alue (esimerkiksi ääntäminen, kirjoittaminen, lukeminen) erityisen helppoa monikieliselle oppijalle?

4. Onko sanaston oppiminen helpompaa monikieliselle oppilaalle kuin yksikieliselle (suomenkieliselle)?

Oman äidinkielen tuki

5. Käyttääkö havaintojesi mukaan monikielinen oppilas omaa äidinkieltään ruotsin kielen oppimisen tukena oppitunneilla? Jos käyttää, miten tämä auttaa ruotsin oppimisessa?

Tukea muista kielistä

6. Osaatko sanoa, vertaileeko monikielinen oppilas ruotsin kielen kieliopin rakenteita tai sanastoa johonkin toiseen kieleen?

7. Millä tavoin oppilaan muut osaamat kielet tukevat ruotsin kielen oppimista?

Kieliresurssien ottaminen huomioon oppilaan ja opettajan näkökulmasta

8. Tuoko monikieliset oppilaat esille koskaan itse, että laaja kielitausta hyödyttäisi heidän ruotsin oppimistaan? Onko monikielinen oppilas siis itse tietoinen omista kieliresursseistaan? Otatko opettajana huomioon monikielisen oppilaan oman äidinkielen tai muut kielet tunneilla?